

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 44/11
v Luxemburgu 10. mája 2011

Rozsudok vo veci C-147/08
Jürgen Römer/Freie und Hansestadt Hamburg

Doplňkový starobný dôchodok vyplácaný partnerovi, ktorý uzavrel registrované partnerstvo, nižší ako dôchodok poskytovaný v manželstve môže predstavovať diskrimináciu na základe sexuálnej orientácie

Je to tak v prípade, ak partnerstvo je vyhradené osobám rovnakého pohlavia a ak sa nachádza v právnej a skutkovej situácii, ktorá je porovnateľná s manželstvom

Jürgen Römer pracoval pre Freie und Hansestadt Hamburg (Mesto Hamburg, Nemecko) ako administratívny zamestnanec od roku 1950 až do vzniku pracovnej neschopnosti 31. mája 1990. Od roku 1969 žil nepretržite so svojím priateľom, pánom U., s ktorým uzavrel registrované partnerstvo podľa nemeckého zákona o registrovanom partnerstve zo 16. februára 2001. J. Römer o tom informoval svojho bývalého zamestnávateľa listom zo 16. októbra 2001.

Následne požiadal, aby bola suma jeho doplnkového starobného dôchodku prepočítaná na základe výhodnejšej daňovej triedy, ktorá zodpovedá triede uplatňovanej na zosobášených príjemcov dôchodku. V septembri 2001 by tak mesačná suma jeho starobného dôchodku bola vyššia o 590,87 DEM (302,11 eur), ak by sa pri výpočte zohľadnila výhodnejšia daňová trieda. Listom z 10. decembra 2001 Mesto Hamburg odmietlo uplatniť výhodnejšiu daňovú triedu na výpočet sumy jeho starobného dôchodku z dôvodu, že iba zosobášení príjemcovia dôchodku, ktorí nie sú dlhodobo odlúčení, a príjemcovia dôchodku, ktorí majú nárok na rodinné prídavky alebo iné obdobné dávky, majú nárok na toto prepočítanie.

J. Römer sa domnieval, že má právo, aby sa s ním pri výpočte dôchodku zaobchádzalo ako so zosobášeným príjemcom dôchodku, ktorý nie je dlhodobo odlúčený, a že toto právo vyplýva zo smernice 2000/78/ES, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani¹, a preto podal žalobu na Arbeitsgericht Hamburg (Pracovný súd Hamburg, Nemecko). Tento súd sa pýta Súdneho dvora na výklad všeobecných zásad a ustanovení práva Únie, ktoré sa týkajú diskriminácie na základe sexuálnej orientácie v zamestnaní a povolani.

Vo svojom dnešnom rozsudku Súdny dvor predovšetkým konštatuje, že doplnkové starobné dôchodky – o aké ide v tejto veci – patria do pôsobnosti smernice 2000/78.

Ďalej Súdny dvor po prvé pripomína, že konštatovanie diskriminácie na základe sexuálnej orientácie vyžaduje, aby predmetné situácie boli porovnateľné, a to špecificky a konkrétne so zreteľom na dotknutú dávku.

V tomto ohľade Súdny dvor uvádza, že **nemecký zákon o registrovanom partnerstve zaviedol pre osoby rovnakého pohlavia registrované partnerstvo, pričom sa rozhodlo, že týmto osobám sa neposkytne možnosť uzavrieť manželstvo**, ktoré zostáva vyhradené výlučne osobám odlišných pohlaví. V dôsledku postupného zblížovania režimu registrovaného partnerstva s režimom manželstva už podľa vnútroštátneho súdu neexistuje v nemeckom právnom poriadku významný právny rozdiel medzi týmito dvomi osobnými stavmi. Zásadný pretrvávajúci rozdiel totiž

¹ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

spočíva v skutočnosti, že manželstvo predpokladá, že manželia sú odlišných pohlaví, zatiaľ čo registrované partnerstvo predpokladá, že partneri sú rovnakého pohlavia.

V prejednávanej veci pritom nárok na doplnkový starobný dôchodok predpokladá nielen to, že príjemca je zosobášený, ale navyše aj to, že nie je od svojho manželského partnera dlhodobo odlúčený, lebo tento dôchodok má poskytnúť náhradný príjem v prospech dotknutej osoby a nepriamo osôb, ktoré s ňou žijú. V tomto ohľade Súdny dvor zdôrazňuje, že **nemecký zákon o registrovanom partnerstve stanovuje, že vzájomnou povinnosťou registrovaných partnerov je poskytovať si podporu a pomoc a svojou prácou a majetkom primerane prispievať na potreby partnerského spoločenstva**, ako je to aj v prípade manželov počas ich spoločného života. Podľa Súdneho dvora sú tak **registrovaným partnerom uložené rovnaké povinnosti ako manželom**. Z toho vyplýva, že **tieto dve situácie sú teda porovnateľné**.

V druhom rade Súdny dvor konštatuje, že pokiaľ ide o kritérium menej výhodného zaobchádzania na základe sexuálnej orientácie, ukazuje sa, že **dôchodok J. Römera by bol zvýšený, ak by sa namiesto uzavretia registrovaného partnerstva s mužom oženil**. Navyše nárok na zvýhodnenie nesúvisí ani s príjmami účastníkov zväzku, ani s existenciou detí, ani s inými okolnosťami, akými sú napríklad hospodárske potreby partnera. Okrem toho Súdny dvor uvádza, že odvody J. Römera vo vzťahu k dôchodku neboli vôbec závislé od jeho rodinného stavu, pretože bol povinný prispievať na dôchodkové náklady úhradou odvodu v rovnakej výške ako jeho zosobášení kolegovia.

Pokiaľ napokon ide o účinky diskriminácie na základe sexuálnej orientácie, Súdny dvor jednak spresňuje, že z dôvodu prednosti práva Únie sa jednotlivec môže voči územnému celku domáhať práva na rovnosť zaobchádzania bez toho, aby bolo potrebné čakať, kým toto ustanovenie vnútroštátny zákonodarca zosúladi s týmto právom. Jednak Súdny dvor špecifikuje, že **jednotlivec sa môže domáhať práva na rovnosť zaobchádzania až po uplynutí lehoty na prebratie uvedenej smernice, teda od 3. decembra 2003**.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106